

Az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata

Egyszerűsített változat

1. Minden ember szabadon születik, és ugyanolyan bánásmódra méltó. Az emberek ésszel és lelkiismerettel rendelkeznek, és testvéries szellemben kell viselkedniük egymással.
2. Az itt felsorolt jogok mindenkit megilletnek. Attól függetlenül,
 - hogy fiú-e vagy lány,
 - hogy milyen a bőrszíne,
 - hogy milyen nyelvet beszél,
 - hogy mit gondol,
 - hogy milyen vallásban hisz,
 - hogy mennyi vagyona van,
 - hogy melyik társadalmi rétegből származik,
 - hogy melyik országból jött.Az se számít, hogy az ország, amiben élsz független-e vagy sem.
3. Jogod van az élethez, és ahhoz, hogy szabadon és biztonságban élj.
4. Senkinek nincs joga ahhoz, hogy téged rabszolgájaként kezeljen, és neked sem szabad senkit rabszolgáddá tenned.
5. Senkinek nincs joga kínozni téged.
6. Mindenhol ugyanolyan törvény adta védelemre van jogod, és éppúgy, mint mindenki másnak.
7. Mindenkire ugyanazok a törvények vonatkoznak, és ugyanúgy is kell alkalmazni őket mindenkire.
8. Lehetőséget kell kapnod, hogy törvényes segítséget kérhess, ha a jogokat, amiket hazád biztosít neked, nem tartják tiszteletben.
9. Senkinek nincs joga téged börtönbe zárnival, börtönben tartani, vagy hazádból törvénytelenül, vagy megfelelő ok nélkül elküldeni.
10. Ha bíróság elé kerülsz, az eljárásnak nyilvánosnak kell lennie, és nem szabad, hogy az embereket, akik ítéletet hoznak feletted, bárki befolyásolja.
11. Egészen addig ártatlannak számíatsz, amíg ki nem derül, hogy bűnös vagy. Ha megvádolnak egy bűnténnyel, mindig jogod van megvédeni magad. Senkinek nincs joga elítélni és megbüntetni téged olyasm miatt, amit nem követtél el.
12. Jogod van hozzá, hogy a törvény védelmét kérd, ha valaki jó hírnevedet próbálja megsérteni, megfelelő ok nélkül be akar lépni a házádba, ki akarja nyitni a leveleidet, zaklatni akar téged vagy a családodat.
13. Jogod van hazádon belül bárhova menni. Jogod van elhagyni hazádat és más országba menni. Ha pedig haza akarsz térni, vissza kell, hogy engedjenek.
14. Ha valaki bánt téged, jogod van elmenni egy másik országba, és azt kérni, hogy védjenek meg. Azonban elvesztetted ezt a jogodat, ha megöltél valakit, vagy ha te magad nem tartod be mindazt, ami ide le van írva.
15. Jogod van hozzá, hogy egy országhoz tartozz, és ha akarsz is egy országhoz tartozni, akkor ezt megfelelő ok nélkül senki nem akadályozhatja meg.
16. Attól fogva, hogy valaki teljes jogúvá válik, joga van megházasodni és családot alapítani. Ebben sem bőrszíned, sem az, hogy melyik országból jöttél vagy az, hogy milyen vallású vagy, nem jelenthet akadályt. A férfiaknak és nőknek megegyező jogai vannak akár házások, akár elváltak. Senki sem kényszeríthet egy embert házasságra. Hazád kormányának meg kell védenie téged és családtagjaidat.

17. Jogod van ahhoz, hogy birtokolj dolgokat, és megfelelő ok nélkül ezeket senki sem veheti el tőled.
18. Jogod van a vallásodhoz. Jogod van a vallásodat megváltoztatni, és akár egyedül akár másokkal gyakorolni.
19. Jogod van hozzá, hogy azt gondold és mondd, amit akarsz, és ezt senkinek nincs joga megakadályozni. Lehetőséget kell kapnod, hogy gondolataidat más országokból jövő emberekkel is megoszd.
20. Jogod van hozzá, hogy békés találkozókat rendezz, hogy békésen részt vegyél találkozókon. Viszont helytelen valakit arra kényszeríteni, hogy egy csoporthoz tartozzon.
21. Jogod van részt venni hazád politikai ügyeiben. Akár úgy, hogy te magad is a kormányzathoz tartozol akár úgy, hogy azokat a politikusokat választod, akiknek gondolatai megegyeznek a tieiddel. A kormányok hatalmát rendszeres választások biztosítják, és ezeknek a választásoknak titokban kell történnie. Jogod van szavazni, és minden szavazatnak egyenlően kell számítnia. Ugyanúgy jogod van a közszolgálatra, mint mindenki másnak.
22. A társadalomnak, amiben élsz, segítenie kell neked a fejlődésben és abban, hogy jól kihasználj a lehetőségeket (kultúra, munka, társadalmi jólét), amiket megkapsz te és hazádban élő minden férfi és nő.
23. Jogod van ahhoz, hogy dolgozz, hogy szabadon megválaszd a munkádat, és hogy fizetést kapj, amiből eltarthatod a családot. Ha egy férfi és egy nő ugyanazt a munkát végzik, ugyanakkora fizetést kell kapniuk. A dolgozó embereknek joga van összefogni és megvédeni érdekeiket.
24. Egy munkanap sem lehet túl hosszú, mert mindenkinek joga van a pihenéshez, és ahhoz, hogy rendszeresen fizetett szabadságra mehessen.
25. Jogod van hozzá, hogy megkapj mindent, ami ahhoz kell, hogy se te, se a családot ne betegedjtek meg és ne éhezettek, hogy birtokold az ehhez szükséges ruhákat és házat. Továbbá az, hogy segítséget kapj, ha nem tudsz dolgozni, ha beteg vagy, ha öreg vagy, ha férjed vagy feleséged meghalt, vagy ha bármi más okból, amit nem tudsz megváltoztatni, nem keresel annyit, amennyi a megélhetéshez kell.
26. Jogod van iskolába járni, és mindenkinek iskolába is kell járnia. Az elemi iskolának ingyenesnek kell lennie. Lehetőséget kell kapnod, hogy szakmát tanulj, hogy addig folytasd tanulmányaidat, ameddig csak akarsz. Kell, hogy az iskolában fejleszteni tudj a képességeidet, és olyan oktatásban kell részesülnöd, hogy másokkal együtt fejlődhess. Ez nem függ attól, hogy ők milyen nemzetiségűek, milyen vallásúak vagy melyik országból jöttek. Szüleidnek joguk van eldönteni, hogy mit és hogyan tanítsanak neked az iskolában.
27. Jogod van részt venni közösséged művészetében és tudományában, és részesülni mindabból a jóból, ami ezekből származik. Amit íróként, művészként, tudósként teszel, annak védelmet kell élveznie, és meg kell kapnod a lehetőséget, hogy ezek hasznát élvezhesd.
28. Ahhoz, hogy a jogaidat tiszteletben tartsák, olyan rendnek kell létrejönnie, ami meg tudja ezeket védeni. Ennek a rendnek helyinek és nemzetközinek is kell lennie.
29. Kötelességeid vannak a felé a közösség felé, amiben egyedül elképzelhető, hogy személyiséged teljesen kifejlődik. A törvénynek biztosítania kell az emberi jogokat, és meg kell adnia mindenkinek a lehetőséget, hogy másokat tiszteljen, és hogy mások őt tiszteljék.
30. A világ egyetlen pontján sincs senki, sem társadalom sem emberi lény, akinek szabad lenne azokat a jogokat, amikről itt olvastál valamiképpen megsemmisítenie.

Ez az egyszerűsített változat csak útmutatóként szolgál. A szöveg megfelelő tolmácsolásához érdemes a diákokat az eredeti verzióval megismertetni. Ez a változat jórészt egy 1978-ban, L. Massarenti professzor felügyelete alatt a Genfi Egyetem Kutatócsoportja által az *Iskolákat a Béke Eszközéül Világszövetség* számára előkészített szöveg fordításából készült. A szöveg összeállításához a készítők egy 2500 szavas szótárt használtak, ami a Svájc francia nyelvű területein használatos szavakat tartalmazott. A tanárok alkalmazhatják ezt a módszert azáltal, hogy az Egyetemes Nyilatkozatot lefordítják a lakhelyükön használt nyelvre.